

W dzisiejszym numerze

1. Szkolenie INCOTERMS® 2020
2. Andrzej Arendarski: Izolacja to recepta na kryzys
3. CEIDG - od miesiąca rośnie liczba aktywnych firm
4. KE zatwierdza polską pomoc dla firm
5. Europa po COVID-19
6. Wirtualne misje gospodarcze do Portugalii i Brazylii
7. Recesja nieunikniona
8. Rusza eksport do ZEA – mięso drobiowe, wołowe, baranie i kozie
9. Możliwości eksportowe – informacje z Ambasad RP za granicą
  - a. Malezja
  - b. Grecja
  - c. Węgry
  - d. Bułgaria
10. Przepisy dotyczące wjazdu i wyjazdu pojazdów do/z Turcji w warunkach pandemii koronawirusa. 1
11. List Prezesa Silk Road Chamber of International Commerce
12. Solidarni z Biznesem
13. Porównanie rozwiązań wspierających biznes i zmniejszających konsekwencje pandemii COVID-19 w poszczególnych krajach
  - a. Włochy
  - b. Dania
  - c. Stany Zjednoczone
  - d. Hiszpania
  - e. Norwegia
  - f. Czechy
  - g. Niderlandy
  - h. Rosja

Szkolenie online INCOTERMS® 2020 - jak rozumieć i stosować międzynarodowe reguły handlu

Zapraszamy na szkolenie online pn. INCOTERMS® 2020 – najnowsza wersja. Jak je rozumieć, stosować i nie popełniać błędów.

Szkolenie skierowane jest do menedżerów, specjalistów, handlowców oraz wszystkich zainteresowanych tematyką handlu zagranicznego.

Po szkoleniu jego uczestnik będzie potrafił dokonać wyboru prawidłowej reguły Incoterms®, z uwzględnieniem specyfiki towaru i gałęzi transportu w kontraktach eksportowych i importowych. Pozwoli to na uniknięcie wielu kosztownych błędów i bezkonfliktową realizację transakcji handlowej.

→ Czytaj więcej: <https://kig.pl/szkolenie-online-incoterms-2020-jak-rozumiec-i-stosowac-miedzynarodowe-reguly-handlu/>

Andrzej Arendarski: Izolacja to recepta na kryzys

Zapraszamy do zapoznania się z artykułem Prezesa Krajowej Izby Gospodarczej p. Andrzeja Arendarskiego, który ukazał się na łamach internetowego wydania *Rzeczpospolitej* dnia 13 maja 2020.

→ Czytaj więcej: <https://www.rp.pl/Opinie/305119879-Andrzej-Arendarski-Izolacja-to-recepta-na-kryzys.html>

→ Źródło: Rzeczpospolita

CEIDG - od miesiąca rośnie liczba aktywnych firm

Od miesiąca, a dokładnie od 12 kwietnia, notujemy stopniowy wzrost liczby przedsiębiorstw, które wznawiają prowadzenie działalności gospodarczej - wynika z najnowszych danych z rejestru CEIDG.

→ Czytaj więcej: <https://www.gov.pl/web/rozwoj/ceidg---od-miesiaca-rosnie-liczba-aktywnych-firm>

KE zatwierdza polską pomoc dla firm

Komisja Europejska zatwierdziła program o wartości 450 mln euro (ok. 2 mld złotych), który ma wspierać polską gospodarkę w związku z pandemią COVID-19. Środki wsparcia przewidziane w programie będą współfinansowane z funduszy strukturalnych UE (fundusze ESI). - Wsparcie to pomoże przedsiębiorstwom kontynuować działalność w trakcie i po pandemii – powiedziała wiceprzewodnicząca Margrethe Vestager.

→ Czytaj więcej: https://ec.europa.eu/poland/news/200512_state_aid_poland_pl

Europa po COVID-19

- Uproszczenie i zmniejszenie obciążenia, zwłaszcza dla małych i średnich firm, jest szczególnie potrzebne w następstwie pandemii COVID-19 – powiedział wiceprzewodniczący KE Maroš Šefčovič. Komisja uruchomiła platformę ds. dostosowania się do wymogów przyszłości skupiającą grupę ekspertów wysokiego szczebla. Zgłoszenia można nadsyłać do 19 czerwca.

→ Czytaj więcej: https://ec.europa.eu/poland/news/200511_platform_pl

Wirtualne misje gospodarcze do Portugalii i Brazylii

Polsko-Portugalska Izba Gospodarcza (PPCC) uruchomiła dla polskich eksporterów płatną usługę Wirtualnej Misji Biznesowej do Portugalii lub/i Brazylii. Usługa polega na umawianiu wirtualnych spotkań handlowych z potencjalnymi partnerami handlowymi w tych krajach. Lista potencjalnych partnerów do rozmów jest przedstawiana polskim eksporterom do walidacji, a na jej podstawie umawiane są spotkania z firmami oznaczonymi jako priorytetowe. W celu uzyskania oferty i omówienia celów handlowych na rynku portugalskim lub brazylijskim, prosimy o kontakt z dyrektorem PPCC Wojciechem Baczyńskim, wb@ppcc.pl, tel. +48 696 760 925.

➔ Czytaj więcej: <http://ppcc.pl/co-robimy/>

Recesja nieunikniona

Pandemia COVID-19 oznacza poważny wstrząs dla gospodarki światowej i unijnej, a jej skutki społeczno-ekonomiczne będą bardzo dotkliwe. Mimo szybkiej i kompleksowej reakcji na poziomie unijnym i krajowym gospodarka UE odnotuje w tym roku recesję na historyczną skalę. Komisja Europejska opublikowała prognozę z wiosny 2020 r. Według tych szacunków, PKB Polski skurczy się w 2020 r. o 4,3 proc.

➔ Czytaj więcej: https://ec.europa.eu/poland/news/200506_recession_pl

Rusza eksport do ZEA – mięso drobiowe, wołowe, baranie i kozie

„Służby weterynaryjne Zjednoczonych Emiratów Arabskich 4 maja 2020 r. poinformowały Główny Inspektorat Weterynarii o zatwierdzeniu wzoru świadectwa zdrowia dla mięsa i produktów mięsnych wywożonych do tego kraju. Nowy wzór świadectwa obejmuje mięso drobiowe, wołowe, baranie i kozie.

Dla polskich producentów mięsa drobiowego, wołowego, baraniego i koziego oznacza to możliwość eksportu do Zjednoczonych Emiratów Arabskich (ZEA).

Dokument wraz z wymogami weterynaryjnymi dotyczącymi przesyłek dostępny jest na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii pod adresem: (<https://www.wetgiw.gov.pl/handel-eksport-import/zjednoczone-emiraty-arabskie>) oraz u Powiatowych Lekarzy Weterynarii.

Jednocześnie Główny Lekarz Weterynarii informuje, że przestał obowiązywać dotychczasowy wzór świadectwa zdrowia dla świeżego mięsa drobiowego i jego produktów wywożonych do ZEA.”

➔ Czytaj więcej: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/rusza-eksport-do-zea--mieso-drobiowe-wolowe-baranie-i-kozie>

Możliwości eksportowe – informacje z Ambasad RP za granicą

MALEZJA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Kuala Lumpur informuje, że malezyjska firma Shyan Trading (M) Sdn. Bhd. zgłasza zainteresowanie importem z Polski produktów bio („organic”). Oferta nie dotyczy produktów mrożonych i chłodzonych). Kontakt z dystrybutorem może być nawiązany przez polskich producentów żywności ekologicznej pod adresem: jeremy.ng@shyantrading.com. Informacji w sprawie udziela także Ambasada RP w Kuala Lumpur (janjakub.uzieblo@msz.gov.pl).

➔ Czytaj więcej: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/malezja>

GRECJA

Ambasada RP w Atenach, w ramach monitorowania zaopatrzenia rynku greckiego w żywność, nawiązała kontakty z organizacjami z otoczenia biznesu, promując współpracę z polskimi eksporterami, ze szczególnym uwzględnieniem sektora rolno-spożywczego.

Członkowie poniższych organizacji posiadają już ugruntowane kontakty biznesowe z Polską, która jest znanym i cenionym eksporterem produktów rolno-spożywczych, oraz są otwarci na dalszą współpracę z polskimi eksporterami. [Patrz: sekcja czytaj więcej]

→ Czytaj więcej: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/grecja>

WĘGRY

Ambasada RP na Węgrzech, w ramach monitorowania zaopatrzenia rynku węgierskiego w żywność, poinformowała, że zagraniczne Biuro Handlowe PAIH w Budapeszcie dysponuje informacjami odnośnie węgierskich firm zainteresowanych kupnem artykułów spożywczych.

→ Czytaj więcej: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/wegry>

BUŁGARIA

Zagraniczne Biuro Handlowe Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu w Sofii, w ramach monitorowania zaopatrzenia rynku bułgarskiego w żywność, otrzymuje zgłoszenia od firm bułgarskich z aktualnym zapotrzebowaniem na tym rynku. Dystrybutorzy produktów spożywczych i sieci handlowe wyrażają zainteresowanie nawiązaniem kontaktów z dostawcami z Polski.

→ Czytaj więcej: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/bulgaria>

List Prezesa Silk Road Chamber of International Commerce

Zapraszamy do zapoznania się z treścią listu Prezesa Izby Jedwabnego Szlaku, której członkiem jest Krajowa Izba Gospodarcza.

Dear friends and colleagues,

We have all been living through an extraordinary time, for our families and friends, our businesses and partnerships. All of us have grieved for someone, family or friend and we have all been affected in many ways.

The only consolation we have is that sometimes a crisis is needed to bring us together, to show us that though we live in different parts of the world we are really all the same. A virus such as the one unleashed over the past few months crosses all borders, affects all lives.

KURIER

BWZZ

KURIER BIURA WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ KIG

We are at last beginning to see on the horizon signs that the ravages of this disease are coming to an end. We are starting to re-build again, our relationships, our businesses and most of all our hopes for the future.

For the Silk Road Chamber of International Commerce, this worldwide crisis has been a heavy blow. The purpose of our existence has been challenged by closed borders, travel bans and other restrictions to trade, investment and business relationships.

I am writing to assure you that our SRCIC is well and prepared to resume its job of bringing together the business communities along the Silk Roads. I am grateful for your support through these difficult times.

The years ahead will be marked by this crisis. It will be more important than ever that business leaders use their talents, ambitions and their resources to support the development of a world where everyone can be a winner.

The SRCIC will make every effort to assist our members to achieve that goal, and to make each one of you proud to be part of an international business community which remains committed to rebuilding a world economy which is based on multilateralism, open trade and investment, and addressing the challenges of a changing climate.

7

I wish for everyone the best in the coming year, and I pledge myself and the SRCIC to walk with you on the difficult path of recovery and renewal.

Yours Sincerely,

Lu Jianzhong
Founding Chairman
Silk Road Chamber of International Commerce

Przepisy dotyczące wjazdu i wyjazdu pojazdów do/z Turcji w warunkach pandemii koronawirusa

Due to the coronavirus (Covid19) epidemic, crossing through our border gates with many countries was ceased and citizens of many countries were prohibited from entering our country. However, the procedures and principles to be applied in the entry and exit of the relevant persons, especially the truck drivers, who are obliged to enter and exit in our country in order to continue foreign trade, have been reported with our previous Circulars within the framework of the opinions of the Ministry of Health, Ministry of Commerce and Ministry of Transport and Infrastructure.

In line with the views of the Ministry of Trade and the Ministry of Transport and Infrastructure and the letter of interest (c) of the Ministry of Health, the previous Circulars were canceled and the implementation was decided as follows.

For the purpose of international trade, excluding entrances from Iran and Iraq Border Gates (only foreign drivers will be able to exit if they are not taken back from the mentioned customs points), transit vehicles and drivers who will enter and exit from our country and vehicles and drivers who will enter / exit from our country will be granted a permit if the following conditions are met.

TRANSIT VEHICLES AND DRIVERS PASSING THROUGH TURKISH BORDERS

1. Within the scope of combating coronavirus, the vehicle driver's health check will be performed by the health units and the person (s) with positive symptoms related to the disease will not be allowed to pass.
2. Entering vehicles will be subjected to disinfection.
3. Drivers will be provided to wear masks at any place they may be in contact with other people during their domestic breaks, to have a sufficient amount of masks, disinfectants and food for a long time.
4. The routes and stops for the vehicles to be transited will be determined by the customs administrations and all vehicles to be transited from the border to other border gate will be exited within 36 hours, and within 24 hours from the other border gates by following the "vehicle tracking system". conditions can be extended up to 48 hours by the relevant customs administration, taking into account the conditions such as the density of the customs office to be exited, etc.).
5. Necessary health and safety measures will be taken by the relevant Governorship / District Governorates at the rest places to be determined by the customs administrations.
6. An undertaking letter from the drivers transiting Turkey by the Interior Ministry units at the customs gates will be taken not to pause or wait, except for mandatory cases, and in any fail to this undertaking, the driver with this undertaking will be informed to be responsible for the charges, the liabilities and penalties in accordance with the implementation of this Public Health Act.
7. Before the entry permit is granted, it will be ensured that the vehicles will be accepted by the country from which they will exit through our country, and if the vehicles are not accepted by the country of entry if they leave our country, the entry of these vehicles will not be approved.

B. DRIVERS ENTERING TURKEY

1. In the scope of combating coronavirus, the health check of the vehicle driver will be carried out by the health units, in the examination and epidemiological evaluation,

a. In case of symptoms related to the disease;

i. Turkish drivers will be notified to the relevant Health Directorates by the health monitoring centers, and will be provided to be quarantined/treated in designated locations. Residence and identity information will be reported to the Health Directorates of the province where it will be located to provide the necessary controls.

ii. Foreign drivers will not be allowed to pass.

b. In the absence of symptoms related to the disease;

i. Turkish drivers will be taken into the country to spend the 14-day quarantine period at home, but they will be able to go abroad without waiting for the quarantine period to end within the scope of international commercial transport activities. Drivers who will not leave the country within the scope of international commercial transportation will complete the 14-day quarantine period at home. The residence and identity information of Turkish drivers will be reported to the Health Directorates of the province where they will be located to provide the necessary controls.

ii. Foreign drivers will be allowed to enter the country without applying a 14-day quarantine period if they commit to exit our country as soon as possible after their entry into our country. Foreign drivers will undertake to apply to the nearest healthcare institution if they feel that any respiratory system infection signs and symptoms (fever, cough, shortness of breath, etc.) develop in Turkey.

iii. It is stated by the Ministry of Internal Affairs that the foreign drivers should wear masks at any place they may be in contact with other people at the rest places in the country, have enough masks, hand disinfectants and food supplies for a long time, and if necessary, the drivers will be informed about the break places that will be determined by the State and they will be escorted.

2. Vehicles entering Turkey will be subjected to disinfection.

3. Necessary health and safety measures will be taken by the relevant Governorship / District Governorates on the break routes to be determined for Turkish and foreign drivers. A letter of undertaking will be received by the Ministry of Internal Affairs of the aforementioned drivers regarding that they will not pause or wait, except for mandatory cases, and they will be informed about the obligations of the drivers and that if these obligations are not fulfilled, a penalty will be imposed in accordance with the General Sanitary Law.

4. Priority will be given to the entrances of vehicles / drivers carrying medicines, medical supplies and food items that are urgent for our country.

C. RULES TO APPLY IN RORO TRANSPORTATION

1. In general, within the scope of RoRo transportation, only trailer / container transportation will be made and passenger transportation will not be allowed. If a driver is to be used due to the necessary

conditions deemed appropriate by the Port Civil Administration, all the rules specified in this Circular will be notified to the drivers by the Port Civil Administration, where they will also be applied to them during entry and exit,

2. In Zonguldak Hornomorsk (Ilyichesky), Istanbul (Haydarpasa)-Chornomorsk (Ilyichesvsky), Karasu-Chornomorsk (Ilyichesvsky), Constanta-Kararasu, Tasucu-Tripoli and Mersin-Haifa Ports, the drivers will be allowed to board.

3. The obligation to ensure the social isolation of the drivers, who are deemed appropriate according to Articles 1 and 2, to board the ships, and if any, with the passengers, shall be notified to the ship captain and other concerned parties by the Port Authority.

4. Before the hand over of the trucks to their drivers coming to our country by Ro-Ro expedition are delivered, the disinfection of the vehicles, especially the driver's cabin, will be carried out.

→ Źródło: Ambasada Turcji w Warszawie

Solidarni z Biznesem

10

#SolidarnizBiznesem

Zapraszamy do zapoznania się z akcją wspierania mikroprzedsiębiorstw „Nie pozwolę Ci się zamknąć” organizowaną przez KIG (#SolidarnizBiznesem). Akcja objęta została patronatem Ministerstwa Rozwoju RP.

→ Więcej informacji <https://kig.pl/nie-pozwole-ci-sie-zamknac>

Porównanie rozwiązań wspierających biznes i zmniejszających konsekwencje pandemii COVID-19 w poszczególnych krajach

WŁOCHY

W ocenie Komisji Europejskiej, Włochy wejdą w głęboką recesję. Gospodarka w bieżącym roku ma skurczyć się o 9,5%. Prognoza Komisji opiera się na założeniu, że epidemię Covid-19 uda się opanować (powolna normalizacja działalności gospodarczej nastąpi od maja br.) a ewentualne kolejne fale

zachorowań nie będą już wymagały wprowadzenia takich ograniczeń aktywności ekonomicznej jak te obowiązujące od marca br. Na 2021 r. KE przewiduje odbicie PKB w wysokości 6,5%.

Z uwagi na wprowadzone przez rząd działania osłonowe dla gospodarki, deficyt sektora publicznego wzrosnąć ma z 1,6% PKB w 2019 r. do 11,1% PKB w br. Sytuacja poprawi się w 2021 r. - poziom deficytu winien spaść do 5,6% PKB. Rosnący deficyt przełoży się na wzrost relacji zadłużenia do PKB - KE szacuje wzrost długu publicznego do 158,9% PKB w 2020 r. (153,6% PKB w 2021 r.)

Pandemia Covid-19 oraz związany z nią lockdown gospodarki mocno odbije się na rynku pracy. Prognozowana stopa bezrobocia wzrosnąć ma na koniec 2020 r. do 11,8% wobec 10% rok wcześniej. Komisja prognozuje głęboki spadek konsumpcji prywatnej w br. (-10,9%), głównie za sprawą wzrostu bezrobocia, pogorszenia przewidywań konsumentów co do przyszłości i rosnącej skłonności do oszczędzania. Komisja spodziewa się spadku cen (deflacji) w bieżącym roku (-0,3%) przede wszystkim za sprawą załamania się i aktualnie niskich cen surowców (ropy naftowej). W 2021 r. trend ma ulec odwróceniu, inflacja nie przekroczy jednak 1 proc. (0,7%).

Pesymistyczne informacje w prognozie dotyczą włoskiego handlu zagranicznego. Spadający popyt na towary i usługi a także zakłócenia w handlu (wynikające m.in. z zaburzenia funkcjonowania globalnych łańcuchów dostaw i spowolnienia międzynarodowych przepływów handlowych) przełożą się na spadek eksportu i importu w 2020 r., szacowany odpowiednio na: -13% i -13,6%.

Prognozy Komisji odnośnie do głównych wskaźników makroekonomicznych są bardziej pesymistyczne niż te przyjęte przez włoski rząd. W ocenie Komisji, przyszły rok ma przynieść stopniowe odbicie włoskiej gospodarki (+6,5% PKB) jednakże nie spowoduje ono odrobienia wszystkich strat.

→ Źródło: Ambasada RP w Rzymie, MSZ RP

DANIA

Deficyt sektora finansów publicznych w 2020 wyniesie między -165 mld DKK (7% PKB) a - 197 mld DKK (9% PKB, ok. 110 mld PLN). Podkreśla się, że o ile przyjęte pakiety stymulacyjne i pomocowe pozwolą uniknąć długofalowego kryzysu, to 2020 r. będzie niezwykle trudny dla finansów publicznych. Szacunki opierają się na analizach MF przeprowadzonych w kwietniu br., opartych o scenariusze spadku PKB między 3-10%. Z raportu wynika, że cenę za działania związane z pandemią COVID-19 zapłaci państwo,

mimo dużego zaangażowania środków prywatnych. Bez kapitału prywatnego deficyt sektora finansów publicznych byłby zapewne jeszcze większy.

Druga faza otwarcia - 11 maja otwarty zostanie cały sektor handlu detalicznego, w tym centra handlowe. 18 maja otwarte zostaną restauracje, kawiarnie, szkoły podstawowe, sektor zawodowego sportu (jednak bez widzów), ogrody zoologiczne i botaniczne. Pracownicy sektora prywatnego będą mogli w większym stopniu wykonywać pracę stacjonarnie.

Powolne wycofywanie pakietów wsparcia – postuluje się nie tylko otwarcie szeregu gałęzi gospodarki, ale także wycofywanie pakietów wsparcia. W ocenie ekspertów, przyjęte w marcu br. rozwiązania dot. wstrzymania płatności podatków, dofinansowania miejsc pracy etc. powinny mieć charakter czasowy i ulec zakończeniu tak szybko, jak to możliwe. Jednocześnie gospodarka potrzebować będzie długofalowej polityki inwestycyjnej, stymulującej popyt i wymianę handlową. Rząd może rozważyć skrócenie czasu obowiązywania części pakietów wsparcia, przy jednoczesnym zredefiniowaniu innych. Sytuacja epidemiologiczna w DK jest lepsza niż można było się tego spodziewać w marcu br. i otwarcie kraju następuje, w porównaniu do większości innych krajów UE, stosunkowo szybko.

Granice - nie przewiduje się na ten moment otwarcia granic. Decyzje o otwarciu granic DK będzie koordynowała z państwami sąsiedzkimi (DE,SE), biorąc pod uwagę sytuację epidemiologiczną.

→ Źródło: Ambasada RP w Kopenhadze, MSZ RP

STANY ZJEDNOCZONE

Zgodnie z danymi Departamentu Pracy, w tygodniu pomiędzy 26 kwietnia a 2 maja br. w Stanach Zjednoczonych złożonych zostało 3 mln 169 tys. nowych wniosków o przyznanie zasiłku dla bezrobotnych.

W rezultacie, w ciągu ostatnich 7 tygodni już około 33,5 mln osób w Stanach Zjednoczonych, które utraciły źródło utrzymania, zwróciło się o pomoc państwa. W ujęciu stanowym ponownie liderem była Kalifornia, gdzie złożono prawie 318 tys. nowych wniosków. Kolejne pozycje w tym zestawieniu zajęły Teksas (247,2 tys.), Georgia (226,9 tys.) oraz Nowy Jork (195,2 tys.). Łącznie od początku tego roku już prawie 36 milionów Amerykanów złożyło wniosek o zasiłek dla bezrobotnych.

Mimo że dane te obejmują jedynie 4 miesiące, to już wyraźnie przekraczają liczbę wniosków składanych w trakcie poprzednich kryzysów i to w ciągu całego roku. Taka sytuacja prawdopodobnie utrzyma się jeszcze przez co najmniej kilka tygodni, w związku z czym liczba wniosków o zasiłek w pierwszym półroczu zapewne przekroczy 40 milionów. Jeżeli wziąć pod uwagę, że łączna liczba osób pracujących w USA jest szacowana na 160 mln osób, oznacza to, że bez pracy może pozostawać nawet co czwarty dorosły Amerykanin.

Handel zagraniczny - w marcu br. obserwowany był nie tylko dalszy spadek importu towarów i usług do USA, ale także wyraźny spadek ich eksportu. Eksport towarów i usług z USA spadł w marcu 2020 r. o prawie 23 mld USD lub blisko 11% w stosunku do analogicznego miesiąca ub. r., skutecznie niwelując niewielką nadwyżkę w eksporcie uzyskaną po pierwszych 2 miesiącach. W efekcie spadek eksportu towarów i usług w I kw. wyniósł prawie 3,5%. Spadek importu towarów i usług w marcu br. sięgnął blisko 12% w porównaniu z marcem 2019 r. oraz 6,4% w całym I kwartale br. W rezultacie deficyt USA w handlu towarami i usługami wyniósł po I kw. 129,7 mld USD.

Dalszy, wyraźny spadek wymiany handlowej z Chinami – wartość dwustronnych obrotów towarowych w I kw. 2020 r. obniżyła się o 25,8% (!) w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. W rezultacie udział Chin w wymianie towarowej Stanów Zjednoczonych zmniejszył się w tym czasie z 13,1% do 10,1%. Import towarów z Chin był niższy w marcu br. aż o 36,5%, a w I kwartale o 28,4%. Z pozycji wciąż zdecydowanie najważniejszego dostawcy towarów do USA w I kw. 2019 r. (z udziałem 17,7% amerykańskiego importu), Chiny spadły na drugie miejsce, za Meksykiem i tylko nieznacznie wyprzedzając Kanadę.

Udział Chin w imporcie towarów do USA spadł do 13,3%, podczas gdy udział Meksyku i Kanady wyniósł odpowiednio 15,4% i 13,2%. Zapowiadany w ramach I fazy porozumienia USA-Chiny wzrost zakupów amerykańskich towarów jak do tej pory nie nastąpił. W marcu br. eksport do Chin był niższy o 23,5% niż rok wcześniej, a w całym I kw. spadek amerykańskiego eksportu towarów do Chin wyniósł 15,4%. Pozytywem jest wyraźny spadek amerykańskiego deficytu w handlu z Chinami, z blisko 80 mld USD w I kw. 2019 r. do niespełna 54 mld USD po pierwszych trzech miesiącach br.

Mimo spadku obrotów towarowych w handlu zagranicznym USA, w tym załamania w handlu z Chinami, pojawiają się sygnały mogące świadczyć o przejmowaniu części obrotów towarowych ze Stanami Zjednoczonymi przez inne kraje. I tak w I kw. br. wyraźnie wzrósł eksport towarów z USA do Korei, Tajwanu, Wietnamu, Irlandii i Malezji. Z kolei import towarów do USA w I kw. br. istotnie wzrósł m.in. w przypadku Tajwanu, Holandii, Wietnamu, Irlandii, Szwajcarii, Singapuru, Malezji, Belgii, Tajlandii, Australii, Hiszpanii i Indonezji. Generalnie, wśród 40 państw, będących najważniejszymi kierunkami dostaw towarów do USA, import wzrósł w przypadku 25 z nich. Wskazuje to, że mimo zasadniczo niesprzyjającej wymianie handlowej sytuacji związanej z pandemią, następuje przynajmniej częściowe zastępowanie dostaw z Chin importem z innych kierunków.

Eksport towarów z USA do Polski spadł w I kw. br. o ponad 200 mln USD, czyli o 13,6%. Wygląda na to, że nie było to wyłącznie wynikiem pandemii, gdyż spadek eksportu do Polski w marcu br. (rdr) wyniósł 7,4%. Lepiej przedstawiała się sytuacja po stronie dostaw towarów z Polski do USA. Import z Polski wzrósł w marcu br. o 10,5%, a w I kw. o 5,6% w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. W rezultacie o 318 mln USD wzrosło ujemne saldo USA w handlu towarowym z Polską, które po I kw. 2020 r. wyniosło ponad 870 mln USD.

Podsumowując – dane o handlu zagranicznym USA w marcu br. pokazują, że pandemia COVID-19 wpłynęła nie tylko na spadek importu, co było już wyraźnie widoczne w lutym br., ale zaczęła również negatywnie oddziaływać na amerykański eksport. Biorąc pod uwagę fakt, że do połowy marca amerykańska gospodarka funkcjonowała normalnie i bez wprowadzonych później ograniczeń, należy spodziewać się, że dane za kwiecień przyniosą jeszcze większe pogłębienie tych spadków. Ograniczenie wymiany handlowej z Chinami przybiera coraz większe rozmiary i choć w największym stopniu wydaje się to być skutkiem pandemii, to istotne znaczenie mają tu także wcześniej wprowadzone ograniczenia w handlu oraz generalnie negatywny stosunek administracji USA do Chin, co zaczyna się przekładać na decyzje biznesowe amerykańskich przedsiębiorstw.

➔ Źródło: Ambasada RP w Waszyngtonie, MSZ RP

HISZPANIA

Bank Hiszpanii ocenia, że recesja w br. może sięgnąć nawet 13,6% PKB, choć najbardziej prawdopodobnym scenariuszem jest spadek PKB w granicach 9-10%. Bank wycofuje się z wcześniejszych prognoz, które przewidywały mocne odbicie gospodarcze po kryzysie (w kształcie litery V). Przewiduje, że w 2020 r. gospodarce nie uda się zrekomensować tegorocznych strat.

Najprawdopodobniej epidemia COVID-19 przełoży się na strukturalną erozję zatrudnienia oraz znaczne pogorszenie kondycji finansów publicznych. Wg prognoz Komisji Europejskiej, hiszp. PKB zmniejszy się w br. o 9,4%, a w przyszłym roku odnotuje wzrost o 7%; stopa bezrobocia wyniesie w br. 18,9%.

MFW ocenia, że kryzys związany z epidemią dotknie hiszpańską gospodarkę w poważniejszy sposób niż inne gospodarki UE, z uwagi na jej dużą ekspozycję na sektor turystyczny czy szerzej usługowy, brak elastyczności na rynku pracy oraz strukturę biznesu opartą w 98 procentach na MŚP. Wg prognoz Funduszu, hiszpańskie PKB dotknie w tym roku recesja na poziomie 8%, a bezrobocie wzrośnie do 20,8%. Deficyt budżetowy ma z kolei sięgnąć 9,5%, a dług publiczny 113,4% (115% w 2021 r.). Ożywienie gospodarki przewidywane jest na 2021 r., przy wzroście PKB na poziomie 4,3% i ograniczeniu bezrobocia do 17,5%.

Najbardziej poszkodowanymi przez kryzys sektorami będą te związane w bezpośredni lub w pośredni sposób z turystyką oraz konsumpcją, a zatem branża hotelarska i wszelkie usługi turystyczne; branża restauracyjna; branża transportowa, w tym lotnicza; działalność sportowa, rekreacyjna i rozrywkowa oraz handel detaliczny. W związku ze spadkiem popytu znaczne straty poniesie również branża motoryzacyjna (spadek sprzedaży samochodów w kwietniu o 96%). Spowolnienie aktywności dotyka również sektora budowlanego, którego udział w PKB wynosi 10%, a liczbę pracowników szacuje się na 1.770.000.

W przypadku sektora turystycznego, który odpowiada za ponad 12% hiszpańskiego PKB, aktualne zahamowanie aktywności może kosztować 40 mld euro oraz 800 tys. miejsc pracy, przy optymistycznym założeniu, że uda się opanować kryzys przed rozpoczęciem sezonu letniego. Jeśli zaś epidemia przeciągnie się również na okres wakacyjny, straty wyniosą ponad 62 mld euro. Przyjęty został pakiet wsparcia dla regionów - między Wspólnoty Autonomiczne rozdzielone zostaną środki z nadzwyczajnego bezzwrotnego funduszu płynności w wysokości 16 mld euro.

W pierwszej kolejności przekazane zostanie 6 mld, zaś dwie transze po 5 mld trafią do regionów w drugiej połowie roku. 10 mld zostanie przeznaczone na wydatki zw. z opieką zdrowotną (w zależności od wpływu, jaki miał COVID-19 na daną wspólnotę), 1 mld na wydatki socjalne (w zależności od liczby ludności), a 5 na wyrównanie utraconych dochodów (w zależności od strat ekonomicznych).

Na łagodzenie skutków epidemii rząd zmobilizował łącznie kwotę równą ok. 20% PKB (ponad 200 mld euro). Za połowę tej kwoty odpowiadają wydatki ze środków publicznych, co doprowadzi do drastycznego pogorszenia już i tak niedobrej kondycji finansów publicznych. W efekcie pandemii zmniejszą się również wpływy do hiszpańskiego budżetu. Przewiduje się, że wpływy do budżetu wyniosą zaledwie 36,8% PKB, podczas gdy wydatki osiągną prawdopodobnie 46,3% PKB.

→ Źródło: Ambasada RP w Madrycie, MSZ RP

NORWEGIA

Mniej firm obawia się bankructwa z powodu epidemii - pięć tygodni temu prawie połowa norw. firm obawiała się, że zbankrutuje z powodu wprowadzanych regulacji epidemiologicznych. W badaniu przeprowadzonym przez NHO Usługi i Handel, które zrzesza m.in. zakłady fryzjerskie i sklepy, najbardziej dotknięte surowymi ograniczeniami, firmy wskazały na większy optymizm.

W przeważającej części obawy związane z bankructwem gwałtownie wzrosły w sektorze usług - aż 46% firm z tego sektora odpowiedziało 5 tygodni temu, że „istnieje realne ryzyko bankructwa w wyniku epidemii”, obecnie odpowiedzi takiej udzieliło 23% ankietowanych.

Norweski wskaźnik PMI nieznacznie wzrósł w kwietniu - wzrost PMI nastąpił po gwałtownym jego spadku w marcu, co mogło być spowodowane wydłużonym czasem dostaw z powodu regulacji epidemiologicznych. Wg DNB i Norweskiej Konfederacji Zakupów i Logistyki (NIMA), PMI dla norweskiego przemysłu wzrosło o 0,6 pkt. - do 42,0 pkt - skorygowanych sezonowo w kwietniu br. Ożywienie to następuje po gwałtownym spadku w marcu - do najniższego poziomu od czasu kryzysu finansowego.

Norges Bank obniżył podstawową stopę procentową do 0%, z prognozą, że pozostanie na tym poziomie do 2023 r. Najnowsze dane banku centralnego na 2020 r. sugerują, że produkcja w Norwegii kontynentalnej spadnie o 5,2%, bezrobocie wyniesie 6,3% (z 2,3% w ub.r.), konsumpcja gospodarstw domowych spadnie o 7,7%. Na konferencji prasowej 7.05 prezes banku centralnego Øystein Olsen stwierdził, że sytuacja, w jakiej znalazła się norweska gospodarka jest bardzo poważna. Wg prognoz banku, pozytywny wpływ wzrostu siły nabywczej notowany od 2013 r. przestanie być odczuwalny do 2023 r., co oznacza „straconą dekadę dla norweskich pracowników”. Oczekuje się, że inflacja wyniesie w tym roku 1,2%, ale w 2021 r. – już 3,4%.

Gospodarka może stosunkowo szybko się odbić - analitycy DNB Markets uważają, że wpływ koronawirusa na gospodarkę NO osiągnął już swoje apogeum. W nowym raporcie twierdzą, że norweską gospodarkę może uratować przed długotrwałym pogorszeniem koniunktury względnie szybkie otwarcie/wyeliminowanie restrykcji, w połączeniu z większymi wydatkami publicznymi. Prognozują też brak zmian stóp procentowych aż do (najwcześniej) końca 2023 r. Na podstawie tych danych, DNB Markets przewiduje wzrost PNB z gosp. kontynentalnej o -5,9% w 2020 r. i +5% - w 2021 r. W 2022 i 2023 r. nastąpi wzrost PNB z gosp. kontynentalnej odpowiednio o 3,8% i 1,6%. Z bezrobociem na poziomie 6,7% w 2020 r. (szacunki norweskiego Urzędu Statystycznego - SSB), DNB Markets oczekuje wzrostu płac na poziomie 1,5% w 2020 i 2021 r. oraz 3,5% - w 2022 r. i 2023r.

KE prognozuje ostry spadek PKB w Norwegii - zdaniem KE, PKB Norwegii spadnie o 5,5% w 2020 r., ale wzrośnie ponownie w 2021 r. Wybuch epidemii na początku marca doprowadził do nagłego zatrzymania wzrostu gospodarczego w Norwegii, zgodnie z wiosenną prognozą rozwoju gospodarczego w Europie. Prognozy KE przewidują, że negatywne skutki wirusa ustąpią jesienią, a Norwegia ponownie doświadczy wzrostu gospodarczego w następnym roku, o 3%. Jednocześnie KE zastrzegła, że istnieje ryzyko, że zmiany mogą być jeszcze gorsze, niż wskazują na to prognozy.

Dalsze osłabienie korony może osłabić konsumpcję prywatną, a niepewność na rynku mieszkaniowym i wysoki poziom zadłużenia gospodarstw domowych mogą zagrozić stabilności finansowej. Innym czynnikiem ryzyka jest cena ropy, co może mieć jednak skutki zarówno pozytywne, jak i negatywne. Prognozy KE dotyczą ogólnego PKB Norwegii, a nie tylko z gospodarki kontynentalnej, czyli tego wskaźnika, który zwykle najbardziej niepokoi analityków w Norwegii.

Norwegia podpisała wspólne oświadczenie ministerialne RG Światowej Organizacji Handlu (WTO) w sprawie Covid-19 i wielostronnego systemu handlu - Norwegia uważa dokument za ważne uzupełnienie wspólnego oświadczenia wydanego w 04.2020 r. na rzecz Multilateralizmu, dot. potrzeby współpracy i solidarności w walce z koronawirusem. Min. SZ Ine Eriksen Søreide (H) oświadczyła, że „cieszy się, że udało się uzgodnić tekst oświadczenia dużej grupie członków WTO. Przewidywalny, przejrzysty, niedyskryminacyjny i otwarty globalny system handlu będzie miał kluczowe znaczenie dla

szeroko zakrojonej i trwałej odbudowy gospodarczej po kryzysie. (...) Pandemia naprawdę pokazała, jak bardzo jesteśmy uzależnieni od handlu międzynarodowego i, że przestrzegane są ustalone zasady, dzięki czemu mamy również dostęp do podstawowych towarów w czasach kryzysu. Handel międzynarodowy jest niezbędny dla norweskiej gospodarki, norweskich miejsc pracy i służby zdrowia, które przetrwały ten kryzys.”

➔ Źródło: Ambasada RP w Oslo, MSZ RP

CZECHY

11 bm. rozpoczyna się kolejny etap „rozmrzania” czeskiej gospodarki. Ponownie otwierane są m.in. centra handlowe, obiekty gastronomiczne (w ograniczonym stopniu), salony fryzjerskie i kosmetyczne (z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego i „dystansu społecznego”), teatry, kina, galerie i muzea (w ograniczonym stopniu). Wznowione zostają również niektóre międzynarodowe połączenia kolejowe i autobusowe – przede wszystkim do DE i AT.

Przedstawiciele rządu w wystąpieniach medialnych informowali, że prawdopodobnie nie pojawi się wnioski o kolejne przedłużenie stanu wyjątkowego. Rozważanym wariantem jest ustawowe, czasowe wzmocnienie pozycji ministra zdrowia, który do końca br. mógłby decydować (po potwierdzeniu przez rząd) o ogólnym zamykaniu m.in. sklepów, obiektów przemysłowych, środków transportu itp., z 48-godzinnym wyprzedzeniem. Trwa również dyskusja o powszechnym noszeniu maseczek – przede wszystkim na zewnątrz. Na posiedzeniu rządu 11 bm. będzie dyskutowana kwestia ew. modyfikacji w tym zakresie np. ograniczenia obowiązku do zamkniętych powierzchni i transportu miejskiego.

Praski Zarząd Transportu Miejskiego od 11 bm. wznawia część zawieszonych połączeń i wraca do tzw. „półwakacyjnych” rozkładów jazdy, w ramach których niektóre linie autobusowe i tramwajowe będą jeździły częściej niż dotychczas.

➔ Źródło: Ambasada RP w Pradze, MSZ RP

NIDERLANDY

Poważne obawy holenderskich firm o przetrwanie - wg najnowszych danych Statistics Netherlands, Chamber of Commerce (KvK) i Economic Institute for Construction, połowa wszystkich firm w NL, z wyłączeniem sektora usług finansowych, spodziewa się, że ich przetrwanie będzie zagrożone, jeśli pandemia COVID-19 będzie trwała dłużej niż sześć miesięcy. Większość właścicieli firm oczekuje również, że ich przychody będą nadal spadać w drugim kwartale br., co nieuchronnie doprowadzi do jeszcze większej redukcji personelu. Dane pokazują, że ponad 60% firm stwierdziło, iż nie przetrwa zagrożenia epidemiologicznego trwającego dłużej niż 12 miesięcy. Opierający się na kwietniowych analizach raport ww. instytucji, koncentrował się na firmach, które mają więcej niż pięciu pracowników, działających w różnych sektorach holenderskiej gospodarki. Zdecydowanie najbardziej pesymistycznie wypowiadali się przedstawiciele firm hotelarskich i gastronomicznych; niemal 40% z nich przewiduje „swój koniec”, jeśli kryzys utrzyma się do czerwca. Trzech na czterech przedsiębiorców spodziewa się spadku sprzedaży. 6% właścicieli firm spodziewa się wzrostu obrotów, przy czym wiele z nich prowadzi sprzedaż detaliczną, działa w obszarze logistyki bądź magazynowania.

Największy spadek produkcji w historii holenderskiego przemysłu - wg indeksu menedżerów zakupów (PMI) Nevi, mierzącego wydajność przemysłu przetwórczego wśród 400 holenderskich firm, spadek w NL i tak nie jest tak wysoki, jak w pozostałej części UE. W kwietniu br. wskaźnik PMI w NL wyniósł 41,3 w porównaniu z 50,5 w marcu. To największy jednomiesięczny spadek w historii. Według Nevi, spadek produkcji przemysłowej w NL jest najmniejszy w całej strefie euro.

Konkurencyjna pozycja Holandii zagrożona - twierdzi Centralne Biuro Statystyczne (CBS) informując, że gwałtowny wzrost kosztów wynagrodzeń (przede wszystkim ze względu na rosnące płace zbiorowe i zasiłki dla bezrobotnych) negatywnie odbije na pozycji konkurencyjnej holenderskich firm eksportowych. Dane liczbowe dot. płac zbiorowych opublikowane przez CBS pokazują, że pracownicy korporacyjni nadal otrzymują podwyżki płac.

→ Źródło: Ambasada RP w Hadze, MSZ RP

ROSJA

W dniu 11.05. br. prezydent W. Putin ogłosił trzeci pakiet środków wsparcia dla ludności i biznesu. W świetle wstępnych szacunków, koszt planowanych działań ma wynieść ok. 800 mld RUB.

Wsparcie dla przedsiębiorców:

- * od 01.06. br. nastąpi uruchomienie specjalnego programu wsparcia kredytowego dla wszystkich firm z poszkodowanych branż, a także dla pozarządowych organizacji społecznych. Wartość kredytu dla poszczególnych przedsiębiorców zostanie obliczona w oparciu o współczynnik jednego minimalnego wynagrodzenia za pracę (MROT) na pracownika przez okres sześciu miesięcy. Termin zapadalności kredytu został ustalony na dzień 01.04.2021 r. Stawka oprocentowania kredytu dla przedsiębiorcy wynosi 2% (państwo subsydiuje różnicę w oprocentowaniu). Dodatkowo, mechanizm zakłada, że jeśli w czasie trwania programu kredytowego zatrudnienie w przedsiębiorstwie (beneficjencie programu), utrzyma się na poziomie co najmniej 90% stanu osobowego, kredyt i odsetki zostaną umorzone.
- * Indywidualni przedsiębiorcy oraz MŚP z poszkodowanych branż a także pozarządowe organizacje społeczne będą zwolnione ze wszystkich zobowiązań podatkowych (za wyjątkiem podatku VAT) oraz składek ubezpieczeniowych za II kw. br.
- * Samozatrudnieni otrzymają zwrot podatku dochodowego zapłaconego w 2019 r. Dodatkowo otrzymają środki w wysokości jednego MROT do wykorzystania w zw. z posiadanymi zobowiązaniami podatkowymi.
- * Dla najbardziej dotkniętych branż wprowadzona zostanie ulga podatkowa w wysokości jednego MROT w odniesieniu do składek na ubezpieczenie społeczne.
- * Planowane jest dokapitalizowanie instytucji państwowych, które zapewniają wsparcie mikrofinansowe dla indywidualnych przedsiębiorców i małych firm. Środki na ten cel będą wynosić ok. 12 mld RUB.

Wsparcie dla obywateli:

- * Minimalna wysokość zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem wzrośnie z 3,4 tys. RUB do 6,7 tys. RUB.
- * Wszystkie rodziny z dziećmi do lat trzech będą mogły otrzymać miesięczną zapomogę w wysokości 5 tys. RUB na dziecko. Wypłata za kwiecień zostanie przyznana z mocą wsteczną.
- * Rodziny z dziećmi w wieku od 3-15 lat włącznie od 1.06. będą mogły otrzymać jednorazową wypłatę w wysokości 10 tys. RUB na każde dziecko. Złożenie elektronicznego wniosku o taką pomoc będzie możliwe do 1.10.br.

* Pracownicy instytucji socjalnych otrzymają specjalny federalny dodatek za okres od 15.04. do 15.07. Lekarze w takich instytucjach za dwutygodniowy dyżur otrzymają 40 tys. RUB a podczas pracy z chorymi na COVID-19 - 60 tys. RUB; pracownicy socjalni i nauczyciele, średni personel medyczny i administracyjny - 25 tys. RUB (w przypadku pracy z chorymi - 35 tys. RUB); młodszy personel – 15 tys. (20 tys. RUB); personel techniczny – 10 tys. (15 tys. RUB).

Min. finansów RU A. Siulianow w niedawnych wypowiedziach dla mediów podkreślił, że wydatki budżetowe związane z przeciwdziałaniem pandemii wynoszą łącznie prawie 6,5% PKB RU. Tak duża wartość wynika z faktu uznania przez władze, że realizacja części założeń budżetowych państwa bez zmian uwzględniających skutki pandemii stanowi element pobudzania gospodarki i przeciwdziałania skutkom pandemii. Rząd opracował kilka prognoz dot. sytuacji gospodarczej w RU. Podstawowy scenariusz zakłada spadek PKB o 5% w br.; dochody budżetu będą o około 4 bln RUB mniejsze niż planowano (w tym o ok. 1,5 bln RUB mniejsze będą przychody budżetu z tytułu podatków od ropy naftowej i gazu). Prognozowany deficyt budżetowy będzie wynosił ok. 4% PKB.

→ Źródło: Ambasada RP w Moskwie, MSZ RP